

СТАНДАРТЪТ ОЕКО ТЕХ 100 И ЗНАЧЕНИЕТО МУ ЗА БЪЛГАРСКАТА ТЕКСТИЛНА ПРОМИШЛЕНОСТ

OEKO TEX 100 Standard and its important role for the Bulgarian textile industry

Стандартът **Оеко Тех 100** е частен стандарт в текстила и е създаден през 1992г. от Германския институт Хоенщайн и Австрийския институт за изследване в областта на текстила, за да отговори на нуждите на потребителя, а и на цялото общество за осигуряване на текстилни материали, които да не вредят на здравето. Този стандарт се превърна през изминалите шестнадесет години във водещ стандарт в световен мащаб в областта на текстилната екология. Той се присъжда само на продукти, които са преминали успешно изследванията и са показали, че не съдържат концентрация на вредни субстанции, опасни за здравето на човека. Създаването му е породено от непрекъснато нарастващите нужди на населението от екологични продукти от една страна и от засилване рестриktivността на европейското законодателство в тази област, от друга.

До въвеждането на този стандарт само като европейска практика от начало, нямаше нито един етикет на продукта, на който потребителят можеше да се довери и да оцени доброто екологично качество на текстила, нито единен стандарт за безопасност на предприятията от сектора за текстил и облекла, който да позволи адекватна оценка на възможните вредни вещества в текстила.

През 2002 г. Европейският Парламент в своята директива 2002/61/ЕС одобрява редица съществуващи вече закони в Германия и в други европейски страни, превръщайки ги в действащи за целия Европейски Съюз. Към този момент Стандартът Оеко Тех 100 съдържа всички необходими тестове и изисквания, за да отговори на новите европейски закони в тази област.

Досега са издадени над 73 000 сертификата на около 8000 фирми-производители на текстил и облекла от цялата текстилна верига от около 80 страни общо по света. 46.6% от сертификатите са издадени на компании от Европа, 50% са издадени за азиатски производители, а останалата част –

за северно- и южноамерикански страни, Африка и Австралия.

С особено задоволство се наблюдава нарастване ролята му в САЩ, като в последно време все повече големи търговски вериги започват постепенно да го внедряват като изискване към досавчиците им. Нарастването на стандарта и броя на сертификатите отразява повишаването на екологичната култура на населението и по-високите качествени изисквания към производителите на текстил и облекла. Същевременно производителите на продукти, носещи марката за качество на Oeko Tex 100, могат да очакват по-добър прием на своите изделия на международния пазар, където тази марка е утвърдена. Списъкът с критериите, на които трябва да отговарят текстилните изделия съдържа над 100 параметра, които се наблюдават, за да се осигури изискването облеклата да не са вредни за здравето. Той е задължителен за всички оторизирани институти, които осъществяват тестовете.

Трябва да се отбележи, че стандартът Oeko Tex 100 ежегодно се обновява, за да отговори на изключително динамичните условия в сектора. След него са разработени други два стандарта – Oeko Tex 200 / за методите на тестване/ и Oeko Tex 1000 – за предприятия, които отговарят на критериите за производство на екологично чисти продукти от гледна точка на стандарт Oeko Tex 100, както и различни разновидности на сертификатите, например сертификат за отделна поръчка, Еко паспорт – за производителите на химикали, багрила и други спомагателни продукти за текстилната промишленост.

За развитието на стандарта и издаването на сертификатите е създадена Международната Асоциация за проучвания и изследвания в областта на текстилната екология /Oeko Tex Association/, със седалище в Цюрих, в която членуват заедно със създателите на стандарта общо 15 подобни организации от Европа и Япония. Тези най-авторитетни, различни по структура, независими, но обединени от общи правила и методи институти единствено са оторизирани да извършват изследвания на продукти, провеждани по унифицирани критерии, както и да издават сертификати за качество Oeko Tex 100. Асоциацията има клонове и представителства в над 40 страни по целия свят, едно от които е и нашето в София, България.

Институтът Хоенщайн също има широка мрежа от свои представителства по света – общо за момента в 18 страни, в които се включва и това в София, България.

Системата на Oeko Tex е със световно приложение, последователна, заслужаваща доверие и предлага предимства на всички заинтересовани. Системата от тестове и сертификация съгласно стандарта Oeko Tex 100 задоволява най-различни изисквания на потребителите във връзка с качеството на модерните текстилни продукти и в същото време взема предвид комплексните производствени условия на текстилната индустрия: глобална структура, силно международно разделение на работата и различен манталитет по отношение използването на потенциално вредни вещества.

Сертифицирането обхваща производството на всички видове текстилни продукти, безвредни в хуманни и екологични граници. Процедурата е опростена за получаването на сертификата от производители и търговци, които искат да предложат на своите клиенти текстилни продукти безвредни за здравето. Марката, сертифицирано по Oeko Tex 100, заслужава доверието на потребителите, които искат гаранции, че купуват безвредни за здравето продукти.

Получаването на сертификата и правото за използване на малката Oeko Tex 100 се подчинява на прост процес, състоящ се от формуляри, мостри, тестове/ опити и демонстрации от типа “тестове на място” в европейските търговски мрежи. В следствие на това се получава както продукт, заслужаващ доверието на потребителите, така и единен стандарт за безопасност при оценяването на вредните вещества за производителите на текстил и облекло.

Сертификатът е валиден за 12 месеца, след което може да бъде подновен при условие, че отново успешно се премине през системата на тестване.

Изделията могат да бъдат сертифицирани на всички стадии на преработка по текстилната верига: влакна, прежди и тъкани, облекла, аксесоари. Колкото повече изделия в началото на веригата са сертифицирани, толкова повече цената на изследванията се разпределя между участниците и респективно се намалява.

В България са сертифицирани по този стандарт за момента 25 предприятия, от които 15 – от Института Хоенщайн и неговия собствен институт в Унгария – Иноватекст. В края на 2005 г. се създаде представителство на последните два института в България за промотиране дейността на тези институти, укрепване и изясняване ролята на този стандарт за българските производители и

съдействие в практическия процес по кандидатстване и сертифициране на желаещите.

Райна Добринова

Ръководител на представителство за България

на институти Хоенцайн и Иноватекст

Представител за България на Международната асоциация за проучвания и изследвания в областта на текстилната екология

София, март 2009

“This publication/material has been produced with the assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of BAATPE and can in no way be taken to reflect the view of the European Union”.

